

JURY GAGARIN-PIRMAS ERDVIŲ KELIAUTOJAS

KENNEDZIUI NUSIBODO KLAUSYTI, KAD JAV UŽIMA ANTRĄ VIETĄ ERDVIŲ KOVOJ

Kol dalykai pagerės, teks patirti dar blogesnių žinių, kalbėjo prezidentas spaudos konferencijoje

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Kennedy kalbėjo spaudos konferencijoje trečiadienį, kad ne tik piliečiams, bet ir jam nusibodo klausytis žinių, kad Amerika vis dar yra antroje vietoje, užpakaly Sovietų, kovoje dėl erdvių užkariavimo.

Prezidentas išklė savo šalies mokslininkų nuopelnus erdvių tyrinėjimuose. Jie nėra tokie sensacingi, bet ilgai gali pasirodyti mokslui svarbesni, negu sensacingieji Sovietų atsieikimai. Kol reikalai raketų ir apamai erdvių kovos srityje pagerės, Amerikai teks dar pergyventi nepasisekimų ir smūgių, įspėjo prezidentas.

Jis buvo nuomonės, jog iki metų pabaigos Amerika paleis savo astronautą erdvių kelionei aplink pasaulį. Sovietų atsieikimą šį trečiadienį prezidentas laiko įspūdingu laimėjimu.

Demokratija laimės

Kalbant "žemiškais dalykais", apie žmonių laimingesnę gyvenimą ir teisingesnę susitvarkymą, prezidentas pareiškė įsitikinimą, jog žmonija pripažins demokratines santvarkos pranašumą ir ją išvis visame pasaulyje kaip geriausią visuomeninę valdymosi formą.

Iškėlus Laosą reikala, Kennedy nuieigė, kad Sovietai būtų taip žymiai sustiprinę ginklų tiekimą sukūlimams, kaip buvo vakar pranešta iš Laos. Jis mano, kad iki savaitės pabaigos Sovietai duos palankų atsakymą į Vakarų reikalavimą, keliamą per Anglijos ambasadorių Maskvoje, paskelbti tučtuojau ginklų pailaibas Laose ir pradėti politines derybas dėl šios šalies nepriklausomybės ir neutralumo garantavimo.

Patraukė į teismą GM

Monopolizavo dizelių pramonę

NEW YORKAS, D. C. — Teisingumo departamentas patraukė į teismą ir fed. prisiekusiųjų teismas apkaltino General Motors už nusikaltimus prieš Shermano aktą, kuris draudžia kompanijoms monopolizuoti pramonės sritis.

Teisingumo departamentas nustatė, kad GM per pastaruosius 2 metus suėmė į savo rankas 80% Amerikos dizelio lokomotyvų pramonės.

Rungtynės su Castru dėl Lotynų Amerikos

Reikia veikti skubiai, sako prezidentas John Kennedy

WASHINGTONAS, D. C. — Nežiūrint Castro demagogiško, susidėjimo su Maskvos ir Peipingo komunistais, jis ir jo sąjūdis yra patrauklus visai Lotynų Amerikai.

Tai pripažino prezidentas Kennedy duotame pasikalbėjime su NBC korespondentu Ray Scherer. Prezidentas pasakė: "Lotynų Amerika kelia susirūpinimą mums visiems. Man atrodo, kad Lotynų Amerika pergyvena kritiškiausią pavojų santykiuose su Jungtinėmis Valstybėmis. Dėlto, jei mes nepajudėsime dabar, Mr. Castro gali pasidaryti pavojingą, negu dabar yra".

IŠ VISO PASAULIO

Izraelio neklauso J. Tautų

JERUZALĖ. — Nežiūrint JT Saugumo Tarybos įspėjimo neruošti karinio parado Jeruzalėje, Izraelis yra nusistatęs praveisti savo planus — tokį parodą su artilerija ir tankais šių metų balandžio 20 dieną, kada šves nepriklausomybės sukaktį.

U-2 pilotas liksias Rusijoje

LONDONAS. — Daily Mail dienraštis patyręs iš Maskvos, kad Amerikos žvalgybinio lėktuvo U-2 lakūnas Francis Powers bus greit paleistas iš kalėjimo, bet pasiliksis gyventi Rusijoje. Powers buvo nuteistas praeitą rudėnį 10 metų kalėjimo. Jis su savo lėktuvu buvo numuštas gegužės 1 dieną netoli Sverdlovsko miesto, Užuralio srityje.

Paleido nač profesorių

NEAPOLIS, Italija. — Vokietijoj už akių nuteistas profesorius Ludwig Zind buvo paleistas iš Neapolio kalėjimo, kur jis išbuvo 9 mėnesius. Jį laikė kalėjime, kol italų teismai sprendė Vokietijos reikalavimą jį išduoti. Bet neišdavė, kadangi jo nusikaltimas buvęs politinio pobūdžio. Zind buvo anksčiau teismas Muenchene ir gavo 1 metų kalėjimo už pritarimą žydų žudymui Hitlerio laikais ir apgalvestavimą, kad permaža jų išždė.

Bandė nusikryžiuoti

ATENA, Graikija. — Sekmadienį, kada ortodoksai šventė Velykas, graikų filantropas Adamantios Karamourtzounis, 54 metų, matydamas didelį vargą savo miestelio gyventojų ir negalėdamas jiems padėti, ryžosi nusikryžiuoti. Ant Penteliko kalno netoli Atenų jis pastatė 12 pėdų medinį kryžių, užsidėjo vainiką iš spygliuotų vielų ir pasikorė, nerasdamas talkininkų, kurie jį prikaltų. Policija jį nukabino nuo kryžiaus, nuvežė į ligoninę, ir ten jis atsigavo.

— Ekspedicinės silkių žvejybos bazės komjaunuoliai Klaipeidoje nutarė praveisti akciją, kad žvejai taupyty druską, aliejų ir kitus reikmenis. Girdi, reikią taupyti kiekvieną kapeiką.

Teis 17 išėikvotojų iš mokyklų tarybos

JERSEY CITY, N. J. — Prisiekusiųjų teismas apkaltino visus 9 šio miesto 1959 metų mokyklų tarybos narius, du tarnautojus ir 6 pirklus, kurie turėjo prekybinių reikalų su mokyklų taryba.

Mokyklų taryba mokėdavo aukštesnes kainas už perkamas prekes, už mokyklų remonto darbus, mokyklų aprūpinimą, o skirtumą pasidalindavo. Šitokiu būdu miesto švietimo tėvai išvogė iš kasos \$100,000.

Valstybės sekretorius Dean Rusk (kairėje) ir senatorius John Sparkman kalbasi su spaudos atstovais. Rusk pareiškė, jog Amerika didins pagalbos teikimą Laos vyriausybei, nes Rusija ne tik nenutraukė pagalbos teikimą sukūlimams, bet ją trigubai padidino.

KAS VALDYS ERDVES, VALDYS IR ŽEMĖ

Senatorius Symington ragina Ameriką sukristi

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos mokslininkai, pralaimėję rungtynes su Sovietais dėl pirmos erdvių kelionės, stengiasi nuduoti esą tauris sportininkai, kurie nesididžiuoja laimėję ir nenusimena pralaimėję. Politikams, strategams tačiau sunku "sportiška" nusišypsoti, girdint sveikinimus komunistinei valstybei, svajojančiai palaidoti laisvąjį pasaulį.

Senatorius Symington (dem., Mo.) nuolatinis vyriausybės kritikuotojas dėl apsilėidimo raketinių ginklų tobulinime, iš naujo įspėjo Ameriką sukristi kovoj dėl erdvių užkariavimo. Kas valdys erdves, valdys ir žemę, kaip kadaise jūrų valdovai valdydavo pasaulį, sako senatorius. JAV aviacijos štabo viršininkas gen. White tą patį pavojų anadien dėstė senato kariniame komitete, nurodydamas, kad Sovietų erdvių užkariavimo siekiai yra visų pirma karinės prigimties. Žinant Sovietų raketų pajėgumą, tenka prileisti, kad jie gali paleisti erdvių platformas, iš kurių galėtų užvaldyti žemę.

NASA, Amerikos erdvių agentūros vicedirektorius Hugh Dryden turi viltį, kad Sovietai pasidalins su Amerikos mokslininkais patirtomis žiniomis iš pirmosios pasėkmingos erdvių kelionės aplink pasaulį. Adlai Stevenson, JAV delegacijos pirmininkas Jungtinėse Tautose, pasveikinęs Sovietus už jų astronauto pasėkmingą kelionę, pareiškė viltį, kad Sovietai padės pastatyti ant tvirtų kojų ir Jungtines Tautas, kurių svarbiu uždaviniu dabar darosi uždrausti erdvių išnaudojimą militariniams tikslams.

Lietuviai V. Europoje dar gali emigruoti

Vokietijos ir kitų Europos kraštui lietuviai, kurie domisi emigracija į JAV ar kitus kraštus, tegu kreipiasi į Balfą (UL RA — Muenchen, Augustenstr. 46/III), kur gali užsiregistruoti ir gauti smulkesnių žinių. Dar ir dabar yra įvairių galimūmų, net buvusiems ligoniams. (E)

Sovietai gabena į užsienį auksą. — Į Paryžių vėl atskrido Sovietų lėktuvas su 3,000 svarų auksu. Nuo balandžio 3 dienos jie atgabeno į Paryžių 30 tonų auksą. Ji išeikėia į dolerius, reikalingus užsienio operacijoms, prekybai, špionažui.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

• Fordo kompanijos prezidentu išrinktas John Dykstra, buvęs viceprezidentas ir gamybos skyriaus vedėjas. Jis užėmė vietą Robert McNamaro, pakviesto į gynybos sekretorius.

• Prez. Kennedy, sveikindamas Chruščevą už istorinę reikšmės erdvių kelionę, pareiškė viltį, kad Sovietų Sąjungą ir Ameriką išplės bendradarbiavimą erdvių tyrinėjimuose.

• Kongreso ir vyriausybės sluoksniuose Washingtone galvojama, kad ateity Amerikai bus dar sunkiau susitarti politiniais klausimais su Sovietais, kadangi Chruščevas po astronauto Gagarino kelionės elgsis dar išdidžiau.

• Indijos gynybos ministeris Krišna Menon painformavo parlamentą, kad jis žymiai sustiprino pasienio saugojimą prieš Kiniją. Indija esanti nusistatęsi nebeužleisti be kovos komunistams savo pasienio teritoriją.

Naujas Austrijos vyriausybės vadas

Alfons Gorbach pakeitė Raabą

VIENA, Austrija. — Pasitraukus po 8 metų tarnavimo kraštui ministeriui pirmininkui Julijui Raabui, 69 metų, jo vietą užėmė Alfons Gorbach, katalikų liaudies partijos pirmininkas.

Vyriausybė lieka ir toliau koalicinė, sudaryta iš katalikų liaudies partijos ir socialdemokratų. Šių partijų koalicija valdo Austriją nuo pokarinių laikų. Ta proga padaryta pakeitimu ministerių kabinetė. Užsienio reikalų ministerių lieka socialdemokratas Dr. Bruno Kreisky.

Naujasis premjeras Dr. Alfons Gorbach yra 64 metų. Pirmae pasauliniame kare jis ne-

Kennedy, Adenauer svarsto laisvojo pasaulio gynybą

Nato turi būti stipri, bet kokiais ginklais stiprintis?

WASHINGTONAS, D. C. — Vak. Vokietijos kancleris Konrad Adenauer trečiadienį susitiko pirmam ilgam posėdžiui su prezidentu Kennedžiu svarstyti, kaip laikytis ir ginkluotis Nato sąjungininkams prieš augančią komunistų šalių galybę.

Adenauer atsivėžė didelį būrį karinių, ekonominių, diplomatinų patarėjų. Jie posėdžiauja su atitinkamais JAV vyriausybės departamentais. Nato šalių vienybės ir gynybos stiprinimas yra svarbiausias klausimas.

Vokietija stengiasi prisiderinti prie Kennedžio strateginės politikos, reikalaujančios daug didesnio Nato šalių apsiginklavimo neatominiais ginklais ir daug mažesnio tikėjimo, kad Amerika prie pirmo ginkluoto konflikto Europoj tuoj griebtųsi atominių bombų prieš Sovietų Sąjungą.

Vokiečiai nuteisė kaceto viršininką

Chmielewski kalės iki gyvos galvos

ANSBACH, Vokietija. — Buvęs koncentracijos stovyklos viršininkas Gusene, Austrijoje, SS kapitonas Karl Chmielewski, 58 metų, nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Guseno koncentracijos stovykloj buvo nukankinta 10,000 politinių kalinių, daugiausia lenkų. Kaceto viršininkas buvo teisiamas tik už 282 kalinių žudymą. Teismo prokuroras išvadino Chmielewskį didžiausiu žmogžudžiu. Jis mėgdavo žiūrėti, kaip kaliniai sušala į ledo stulpus. Jis juos išvarydavo žiemą nuogus ir liepdavo pilti ant jų vandenį, kol žmonės mirtinai sušaldavo.

Walter Junge, Guseno koncentracijos stovyklos pareigūnas, teistas kartu su Chmielewski, buvo išteisintas.

teko kojos. Nacių laikais išbuvo 5 metus koncentracijos stovykloj.

SOVIETŲ ASTRONAUTAS APSKRIDO ŽEMĖ SPUTNIKU IR PO TO LAIMINGAI NUTŪPĖ

Prez. J. Kennedy pasveikino mokslininkus laimėjimu. Anglų astrofizikas laiko žygį reikšmingiausiu įvykiu

MASKVA. — Po trijų dienų gandų ir spėlojimų, kad Sovietai paleido arba paleis sputniką su žmogum, Sovietų Sąjungą trečiadienį paskelbė, kad ji tos dienos rytą (7 minutes po pusiakio Chicago laikų) iššovė 5 tonų satelitą vardu "Vostok" su astronautu, kuris 1:55 min. (Chicago laikų) nusileido gyvas ir sveikas numatytoms vietoms (spėjama, kad bandymas buvo darytas Azijoje).

Astronautas (Sovietai jį vadina kosmonautu) aviacijos majoras Jury Gagarin, 27 metų, išlipęs iš kabinos, pareiškė, kaip pranešė Tasso agentūra: "Praneškite partijai, vyriausybei ir asmeniškai Nikitai Sergejevičiui Chruščiovui, kad nusileidimas buvo normalus. Aš jaučiuosi gerai, neturiu nei susižeidimų, nei nusidreskimų".

Kelionė aplink pasaulį per 90 m.

Po sėkmingo iššovimo ir atsiplėsus nuo žemės traukiamosios jėgos, sputnikas arba erdvių laivas atsiskyrė nuo raketos paskutinės dalies ir pasileido kaip mėnulis aplink žemę. Orbitos arčiausia vieta nuo žemės buvo 110 mylių, toliausia — 188 mylios. Kelionė aplink pasaulį padarė per 89,1 min.

Mokslininkai buvo nuolatinėme radio kontakte su astronautu. Televizijos aparato pagalba jie matė astronauto judesius, jo laikymąsi kabinoje, kurioj jis nebejautė savo kūno svorio, bet ir šią nenatūralią būseną atlaikė gana gerai.

Esant erdvių laivui virš Pietų Amerikos ir Pietų Afrikos, astronautas pasiuntė telegramas, kad jis jaučiasi gerai. Sovietų gyventojai buvo įspėti iš anksto sėdėti prie radio ir televizijos aparatų ir sekti pirmąjį žmogaus skridimą erdvėmis aplink pasaulį.

Mokslinis, politinis laimėjimas

Sovietų Sąjunga turi pilną pagrindą didžiuotis šiuo moksliniu laimėjimu, kuri jos valdžia pavertė ir politine, propagandine pergale prieš Jungtines Amerikos Valstybes. Prez. Kennedy buvo vienas iš daugelio Sovietų mokslininkų sveikintojų. Anglijos radio teleskopo stoties Jodrell Bank direktorius Lowell šią erdvių kelionę laiko pačiu svarbiausiu žygiu žmonijos istorijoje.

Pirmi su sputniku, pirmi su astronautu

Erdvių užkariavimų gadyne, prasidėjo 1957 metais spalio 4 dieną, kai Sovietai paleido pirmąjį sputniką. Tada sukruoto ir Amerika ir 1958 m. kovo 17 dieną paleido pirmą mažiuką satelitą Vanguard.

Sovietai per tą tarpą iššovė sputniką II (1957 m. lapkričio 3 dieną) su šuniu Laika, bet gražinti į žemę nemokėjo.

1959 m. rugsėjo 12 dieną Sovietai pataikė, jei tikėti jų tvirtinimui, raketą į mėnulį (lunik II). Tų pačių metų spalio 4 d. jų raketą (lunik III) aplėkė mėnulis ir nufotografavo mėnulio tamsiąją pusę.

Praeitų metų rugpiūčio 19 dieną Sovietai gražino iš satelito du šunis, abu gyvus. Amerika yra paleidusi kartą dvi mažas bezdžiones ir kitą kartą šimpanzė, bet tik raketiniam šuoliui per erdvę, bet ne aplink pasaulį.

Chruščevas atskubėjo į Maskvą

Nikita Chruščevas šią linksma žinią apie pirmą kosmonautą laimingą kelionę išgirdo Soči vasarvietėj prie Juodosios jūros. Jis išskubėjo į Maskvą, kur, atrodo, bus tuoj atgabentas ir erdvių keleivis Jury Gagarin, jo žmona ir dvi mažametės dukterys.

Diktatorius sveikinimo telegramoj Gagarinui pasakė, kad "jūsų didvyrišką kelionę amžiais minės Sovietų liaudis, kaip drąsos, pasiaukojimo pavyzdį aukojantis žmonijos labui".

Maskvoj ir visuose kituose miestuose žmonės džiugančiai švenčia astronautų kelionę, nelaukdami, kada prasidės oficialios iškilmės su pačiu keliautoju ir Chruščevu. Maskvos radijas skaito poetų eiles, spontaniškai sukurtas apdainuoti Gagarino epikinę erdvių kelionę.

Vatikano dienraštis Osservatore Romano neatsiliko nuo visų kitų laisvojo pasaulio antikomunistinių laikraščių vertinant Gagarino kelionę, kaip didelį žmonijos mokslinį laimėjimą.

JAV traukia teisman elektros kompanijas

Sen. Kefauver komitetas tirs, kas palaikė slaptą trestą

PHILADELPHIA. — JAV vyriausybė patraukė į teismą 11 elektros kompanijų, kurios buvo nubaustos už slapto tresto sudarymą. Vyriausybė nori iš jų išreikalauti milijonus dolerių, permokėtų perkant kompanijų gaminius.

Senatorius Kefauver (dem., Tenn.) netrukus pradės nagrinėti savo komitete, kaip šis elektros kompanijų trestas galėjo apgaulinti vyriausybę ir visuomenę daugiau kaip 10 metų, kol kompanijos ir jų vadai buvo šią žiemą nubausti, o jų trestas išardytas.

Pertraukė dienas A. Eichmanno byla

JERUZALĖ. — Dėl žydų švenčių Adolfo Eichmanno byla trečiadienį buvo atidėta iki penktadienio.

Bylos antrą dieną prokuroras Gideon Hausner atsakinėjo į vakarykštį Eichmanno advokato Dr. Servatius protestą, esą Izraelio teismas neturi teisės teisti jo kliento.

Hausner klausė, kas gi teistų Eichmanną, jei to nedarytų Izraelis? Jokia kita valstybė nenori šio žudiko teisti, net Vokietija. Servatius patvirtino, kad jis siūlė Vakarų Vokietijai tartis su Izraeliu, kad pastarasis išduotų Eichmanną vokiečių teismui. Bonos vyriausybė pasiūlymą atmetė, paaiškindama, kad tarp jos ir Izraelio nėra sutarties apie nusikaltėlių išdavimą.

DETROITO NAUJIENOS

Pagerbtas Feliksas Motuzas

Visuomenininkui Feliksui Motuzui š. m. vasario mėn. 2 d. suėjo 70 metų amžiaus. Ypatingu darbštumu ir pasiaukojimu lietuviškai veiklai atidavęs didžiąją savo gyvenimo dalį, sukaktuviniškai trumpai aprašė š. m. vasario 6 d. "Naujienose" A. Nakas. Sakau trumpai, nes visa veikla aprašyti reikėtų išleisti ne vieną knygą. Nesimu ir čia tos veiklos aprašymą didinti, tikrai, irgi trumpai, paminėsiu pagerbimą, kurį suruošė Detroito Lietuvių Organizacijų Atstovų Komitetas š. m. kovo 11 d. St. Clemens salėje.

Pagerbimo banketą pradėjo Detroito Lietuvių Organizacijų Atstovų Komiteto pirmininkas Antanas Naruševičius — Norus, pasveikindamas sukaktuvininką, jo žmoną Veroniką, dukterį Mirką su šeima, artimuosius ir visus, kurie taip gausingai susirinko į šį gražųjį pobuvį. Tolimesnei banketo programai vestti buvo pakviestas rašytojas Vytautas Alantas. Dr. B. Balėlinas nušvietė visą sukaktuvininko gyvenimą nuo užgimimo — Joniško, Saulių apskritys — iki šios dienos. Irena Laurinavičienė perskaitė ir įteikė Detroito L. O. Atstovų K-to vardu meniškai paruoštą adresą. Banketo dalyviai galingai sugiedojo "Ilgiausių Metų". Banketo pajauiriniui Komitetas parūpino trumpą, bet įdomią ir gražią meninę programą. Pradžioje Algis Pesys deklamavo "Partizanų dainą", Rūta Kraujelytė "Lietuva iš tolo", o solistė Bronė

Beržanskienė padainavo tris dainas, "Vėl auštanti aušrelė", "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" ir "Močiutė širdelė". Solistei akompanavo Sv. Antano parapijos choro vadovas Albertas Mateika. Toliau sekė sukaktuvininko sveikinimai. Jų buvo labai daug, dėlto nebandysiu čia jų visų pakartoti, tik išvardinsiu sveikintuosius.

Sveikino Juozas Bačiūnas, ats. gen. Jonas Černius, agr. Jonas Daugėla — Lietuvos Valstiečių Liaudininkų iševijoje Centro Valdybos vardu, inž. Č. Staniulis — Detroito Lietuvių Bendruomenės vardu, Dr. K. Karvelis — Detroito Lietuvių Organizacijų Centro, Elžbieta Pauzazienė — Amerikos Lietuvių Tarybos, rašytoja Maria Sims, Kunigunda Kodatienė — vyr. skautų Seresijos vardu, inž. Jonas Gaižutis — Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, inž. Jurgis Mikaila — Ateitininkų Sendraugių vardu, Petras Januška — Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros vardu, Jonas Atkočaitis — Dariaus ir Girėno Klubas, ats. kap. Stasys Malinauskas — Detroito Šaulių Kuopos vardu, Veronika Černienė — Detroito D. L. K. Birutės D-jos, Vladas Pauza — Detroito "Baltijos tunto" skautų vardu, ats. kap. Jurgis Mitkus — Detroito Savanorių Kūrėjų Sąjungos, Stasys Garlauskas — Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas, rez. Justas Pusedešis — Dramos Sambūrio "Alka" vardu, Vincas Tamošiūnas — Detroito Lietuvių Tautinės Santarvės, K. Veikutis — Vilniaus Krašto Lie-

Tai bendras vaizdas teismo salės, kur prasidėjo Adolf Eichmanno bylos nagrinėjimas. Eichmann stovi iš neperšaukamo stiklo padarytoje dėžėje Jeruzalės teismo salėje.

tuvių Sąjungos vardu, Iljasevičius — Detroito Lietuvių Dramos Sambūrio vardu, Alfonsas Ziedas — Lietuvių Atgimimo Sąjūdžio, M. Kučinskienė — Detroito Lietuvių Kultūros Klubas, A. Boreišis — SLA 352 kuopos vardu ir adv. Juozas Uvickas. Detroito Lietuvių Socialdemokratų 116 kuopa atstovavo jos pirmininkas Antanas Sukauskas.

Sveikinimus raštu perskaitė Komiteto pirmininkas Antanas Naruševičius — Norus. Jų buvo labai daug ir nevisus galima buvo teisingai nugarinti, dėlto čia paminėsiu tik jų dalį, būtent: adv. L. Šmulskytis, žurn.-red. Juozas Pronskus, red. M. Vosylius, red. M. Vaidyla, red. Jonas Kardelis, konsulas dr. P. Daužvardis, dr. Majauskas, inž. Prialgauskas, Juozas Talala, Povilas Dargis — SLA prezidentas, dr. Tėvas Žiuraitis, SLA 121 kuopa, M. Kasparaitis, dr. J. Sandargas, Tumavičienė, K. Katilius ir daug kitų su sukaktuvininko artimųjų bičiulių.

Detroito Lietuvių Organizacijų Atstovų Komiteto vardu dovaną — menišką vyti įteikė A. Norus ir V. Brundzianė. Pabaigai žodį tarė sukaktuvininkas Feliksas Motuzas. Jis pasakė: "Nerandu žodžių Jums visiems padėkoti. Šiuo kartu ačiū! Nuoširdus ačiū už dovanas, išreikštus komplimentus, linkėjimus. Priežastis mano veiklai buvo Dr. Vincas Kudirkas, kuris savo "Varpu" skambino "Kelkite, kelkite, kelkite". Aš pabudau. Dr. V. Kudirkos testamentas primena, kad gyvenimas yra kova, reikia dirbti, kad nepelytume. Jaunose dienose ieškojau gyvenimo prasmės. Tą prasmę suradau pats savyje. Mano didysis idealas yra lietuviškasis idealas. Savo trumpą žodį baigsiu Dr. V. Kudirkos žodžiais:

"Jeigu audra ištikus verstų /stulpą vieną, / Iš tų, kurie prilaiko jūsų namo / sieną, / Namas negrius — iš baimės jūs / neišlakstykite, / Tik vieton ano stulpo tąją pačią / dieną, tuoj kitą statykite".

Pagerbimo banketas buvo labai kruopščiai paruoštas. Be jau minėtų kalbų, sveikinimų ir meninės programos, tenka paminėti puikias vaives. Stalai buvo papuošti gražiomis gėlėmis, turtingai skoningai pagamintais valgiais ir įvairiais gėrimais. Banketas laikytinas visais atžvilgiais pasisekusiu. Prie jo pasiekimo daug prisidėjo Komiteto pirmininkas, Antanas Naruševičius-Norus, talkinamas Organizacijų vadovybių ir patyrusių šeiminių.

Ilgiausių metų sukaktuvininkui Feliksui Motuzui, pagarba visiems pagerbimo banketo rengėjams.

P. J.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITAS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĘ

BOSTON, MASS.

Didi nelaimė

Aplankiau didžioje nelaimėje paskendusią Šležų šeimą (24 Prospect, Hyde Park, Mass.). Jų sūnus Tautvydas, Bostono universitete bebaigęs matematikos mokslus, žuvo eismo nelaimėje.

Tautvydas gimė 1935 m. kovo 12 d., taigi 26 metų jaunuolis, jau spėjęs atitarnauti JAV kariuomenėje ir šiais metais būtų baigęs matematikos mokslus. Jo karinės tarnybos vieta buvo ir Vokietijoje. Jis, baigęs Bostono Technical gimnaziją, įstojo į Northeastern universitetą Bostone.

Tautvydą pažinau, kaip jaunuolį, kurio veide visada žaidė mįslinga šypsena. Buvo skautininkas. Jo tauriam, santūriam būdai skautybė tiko ir pritiko. Įdomavos Lietuvos likimu, lietuvišybės nemarumu. Tėvai, artimieji buvo pagrįstai sudėję į jį geriausius savo lūkesčius. Ir štai kovo 19 d., grįždamas iš pabaltiečių kultūrinės pramogos, kelyje sutiko mirtį. Motociklas paslido, jis nuo jo nuvirto, apsvirtė ir rodos, gyvas išliko. Bet iš paskos važiuojanti mašina jį mirtinai pervažiavo. Nutruko jo gyvybės siūlas. Tėvai, artimieji giminės, draugai neteko mylimo sūnaus, gero draugo, skaidrios asmenybės.

Vietos dienraščiai, radijas, televizija tą nelaimingą įvykį pastebėjo, plačiai aprašė, atpašakojo ir parodė. Nenuostabu, — žuvęs Tautvydas buvo žinomas ne tik tarp savų tautiečių, bet ir tarp kitų, kaip žvalus jaunuolis.

Tautvydas savo vaikystės dienas praleido Kaune, Lietuvoje. 1944 m. rudenį kartu su tėvais ir broliu Romu pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. išvyko į Ameriką ir čia įsikūrė Bostone. Nuo pat savo vaikystės dienų jis pradėjo įdomaus skautų veikla ir tapo jų šeimos uoliu dalyviu. Kaip nuoširdų, atvirą, tvirtą būdą jį buvo pamėgę jo draugai. Ilgai, ilgus metus jis gyvas bus savo draugų prisiminimuose. Lapinių skautų būrelis savo nario Vyčio, Tautvydo niekada neužmirš.

Šležų šeimai — motinai Onai, tėvui Albinui, sūnui Romui, Kavaliauskų šeimai — Kavaliauskienė-Vanagaiytė, Onos Šležiūnės sesuo, jų dukrytei, Tautvydo pusseserei Marytei mano gili užuojauta.

J. Vilkaitis

HAMILTON, ONT.

Stambi auka

Hamiltonietis A. Tėvelis mūsų kolonijoje yra žinomas kaip jautrus lietuviškiems reikalams ir tų reikalų nuolatinis rėmėjas.

P. A. Tėvelis nepamiršo ir sunkiai sergančio signataro prof. S. Kairoio ir jo gydymo išlaidoms apmokėti per Hamiltono Lietuvių Socialdemokratų skyrių paaukojo 50 dol. H. L. S. D-tai p. A. Tėveliui už auką nuoširdžiai dėkoja.

ROCKFORD, ILL.

Pataisymas klaidų

Atleiskite, kad dar kartą prisieina taisyti klaidą.

Šių metų Vasario 16 minėjime p. Alfonsas Pišėikas aukėjo \$30, ir ši auka buvo praleista. Ir tas įvykis ne dėl "Naujienu" kaltės. Čia pat noriu pastebėti, kad šis aukotojas trumpu laikotarpiu turėjo 20 operacijų!...

Dar noriu priminti, kad jeigu kas nėra aukojęs Vasario 16 minėjime, ir norėtų paaukoti, tai dar nėra per vėlu. Savo auką gali priduoti ALT skyriaus valdybai, ir ji bus paskelbta.

P. A. Deltuva, ALT sk. sekr.

Vėl pakels kainą

Mėrni Daley rekomenduojant, žadama visu 100% pakelti kainą pasistatant automobilį gatvėse prie miesto skaitiklių stulpelių. Septyniuose svarbiausiose miesto srityse numatyta vietoje 5 centų kainą valandai pakelti iki 10 centų. Tos sritys yra: 1) South Park ir 47 St.; 2) Devon ir Western; 3) 35 ir Halsted gatvės; 4) Milwaukee ir Diversey; 5) Belmont ir Central Avenue; 6) Pulaski road ir 26 St.; ir 7) Kedzie ir 26 St. Kai po "kompensacija" rekomenduojama sumažinti "parkinimo" kainas, pasistatant automobilius aikštėse ir garažuose, o ne gatvėse.

MENININKAS

— Kas būsite iš profesijos?
— Menininkas.
— Taip. Kokios gi meno šakos menininkas?
— Dirbu lietsargius.
— Bet lietsargių dirbimas gi nėra joks menas!
— Nėra? Eik ir padirbk, jei toks gudrus.

Cicero biznieriui

Salomėja ir Vytautas Chai-nauskai, yra naujieji Liberty restorano (4915 W. 14 St.) savininkai. Jų vedamoje valgykloje yra didelis pasirinkimas įvairių lietuviškų ir amerikoniškų patiekalų. Nauji savininkai su savo pagalbininkais mandagiai ir nuoširdžiai patarnauja savo klientams. Persitinkinkit!

Beja, ponai Chai-nauskai užsiskakė "Naujienas".
C. Kereckas, Community Pharmacy (5000 W. 16 St.) savininkas. Vaist. C. Kereckas yra malonaus ir draugiško būdo biznierių, daręs gerą biznį su lietuvišiais ir svetimtaučiais. Jis yra ir spaudos rėmėjas.

Helena Rudinskienė yra 14 Street Club (4837 W. 14 St.) savininkė. Tavernos biznį pradėjo neseniai, bet sveičių jau susirenka pusėtinai. Ponia Rudinskienė pavaduoja jos vyras Albinas. Abu yra "Naujienu" patriotai.

Paul Putrim turi valgomų daiktų krautuve, (1446 So. 49 St.). Jis nuoširdžiai patarnauja savo klientus, todėl daug kas lanko jo krautuve.

Stefa ir Benas Dundai laiko taverną 4830 W. 15 St. Jie turi vietinių ir importuotų gėrimų.

Jų taverną susirenka daug draugų ir pažįstamų praleisti smagiai laiką. Jie yra spaudos rėmėjai.

Antanas Vasičiauskas turi maisto krautuve, 1345 So. 49 Ave. Jis yra mandagus biznierių. Taipgi yra spaudos rėmėjas.

Adam Bernadišius, Grant Works Coal & Oil savininkas, 16 ir 49 Ct. Bernadišius yra senas biznierių ir Grant Works Coal and Oil įstaigą įkūrė 1920 metais. Per visą laiką darė ir daro gerą biznį. Jis yra spaudos rėmėjas.

John Butvilas, John Food Mart savininkas, 1534-36 So. 49 Ave. Jis turi didelę biznio vietą ir daro gerą biznį.

Aleksas Ambrose

TELEVISION
RADIO
PHONOGRAPH
All Makes — All Models
MORGAN TV
1841 W. 59th St.
HEMlock 4-5434

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

DOVANOS TAUPYTOJAMS

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU KOVO IR BALANDZIO MEN., DUODAME SIĄ DOVANĄ

KAS DU MĖNESIAI DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS

5 1/4% mokame už legališkas taupmenas!

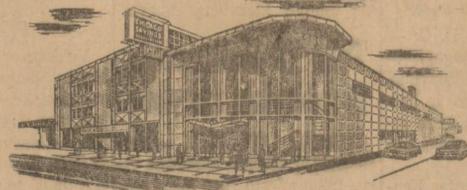
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, vedėjas
ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / BI 2-1397, TO 3-8131

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

TAUPLYKITE LIETUVIŲ SOSTINĖS CENTRE CHICAGO SAVINGS BENDROVEJE

Pasidėkite santaupas į apdrausta, tvirtą finansinę įstaigą, visais atžvilgiais išbandytą per pastaruosius 50 metų. Negalėsite rasti patogesnės ir pelningesnės vietos. Puikiausios įrenginiai, aukšti dividendai. Atmeta tris vakarus savaitėje. Du dideli kiemai automobiliams pasistatyti. Nemokamai teikiame daug pelningų patarnavimų.

KVIECIAME !

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois
GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

MOVING PERKRAUSTYMAS MOVING
APDRAUSTAS IS TOLI IR ARTI
Nauji daiktai - tiktai - Naujaisiems namams ir kabinai
Slyg metų patyrimas - Būgus ir sakinėgas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WElbrook 5-9209

AMERICAN FURNITURE MART
PAVYZDINIAI BALDAI LENGVAIS IŠMOKEJIMAIS
Matrasas su spyruoklėmis ir spyruoklių dėžė \$39.95
3 dalių sužadamas parlor setas: 2 galiniai stalikai, 2 stalo lampos, coektilai stalas, paveikslas ir kilimėlis \$229.95
11 dalių miegamasis baldai: komoda, spintos, matrasai, 2 pagalvės, 2 Vanity lampos, 2 paveikslai tik už \$149.95
Specialus TV setas \$139.95
GERIAUSIOJI KRAUTUVĖ PIGIAI RAKANDUS PIRKTI.
Turime iš Vokietijos importuotų Stereo Hi Fi, Fonografo ir įvairių radio kombinacijų ir kitokių baldų.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEeley 3-4711
Atmeta pirmadienį ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais atmeta nuo 11:00 iki 5 val. vak.

Mes mokame 4 1/2% ant visų taupymo saskaitų
Kiekviena saskaita ligi \$10,000.- apdrausta Federalinėje Valdžios įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation
5% ant Bonus saskaitų
MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas-Prezidentas

Indokinija ir Laos

K. DUBYSA

Prancūzija su Indokinijos partizanais kariau aštuonerius metus. Partizaninis karas džiuglėse yra sunkus. Buvo neįtikėtina, kad Prancūzija, toji galinga valstybė, karą Indokinijoje baigs negarbinga, komunistų padiktuota kapituliacija. Jau 1954 m. pradžioje Prancūzijos karo vadai Indokinijoje pajuto, kad partizanų pasipriešinimas stiprėja, naudojami moderniškesni ginklai. Iš profesionalių karių suformuotas svetimšalių legijonas, nors gerasis ginklais apginkluotas, spaudimo ėmė neatlaikyti, trauktis, užleisti svarbius strateginius punktus. Pasaulis sužiūrė ir susirūpino padėti.

1954 m. gegužės pirmosios dienos buvo rimtu momentu. Rimtesnieji politikai kėlė balsą už pagalbą Prancūzijai. Anglijos ir Amerikos laivyno pajėgos "manevravo" arti Indokinijos pakrantės. Gandai ėjo, kad Amerika padės savo draugui Prancūzijai. Prasiėjo lemiamasis mūšis už Diem Biem Phu viršovę. Tvirtovės gynėjai parodė didvyrišką pasipriešinimą. Apsupti neatlaikė, gegužės 7 d. kapituliavo. Ginklams nutilus, kariams pasitraukus iš mūšio lauko, prasidėjo politinis karas, kurio mūšio vieta buvo Ženevoje. Vadais ir strategais prisistatė Molotovas ir Chou En-lai.

Prancūzija ištiko ir kitas smūgis. Kapituliacijos išvakarėse suiro Prancūzijos vyriausybė. Mendes France teigė, jog pasizadą "garbingai" baigti Indokinijos karinę krizę, jei pavyks jam sudaryti naują vyriausybę. Gavęs parlamento pasitikėjimą,

pats nuvyko Ženevą į suaukta valstybių konferenciją, kurios uždavinys buvo sutvarkyti Indokinijos reikalus. Maskva ir Pekinas pateikė besąlygines "sutvarkymo" sąlygas. Vietnamos padalinamas pusiau: šiaurinis komunistams, pietinis — norintiems demokratinės santvarkos. Kambodija ir Laos karalija gauti savivalda, gyventojai pasirenka santvarkos formą, pasižada laikytis neutraliais kraštais. Ženevos konferencijos nutarimų vykdymą paveda komisijai, kuriai pirmininkauja Indijos atstovas, jo padėjėjais — anglas ir rusas, nariai — kanadietis ir lenkas.

Geriausiu suprato Maskvos ir Pekino Indokinijos sutvarkymo meną. Amerikos valstybės sekret. John F. Dulles, nors nuvyko konferencijon, bet aktyviu kermošiaus nariu būti nesutiko, — pasitenkino stebėtojo vaidmeniu ir susitarimų nepasirašė. Maskvos ir Pekino tikslas pasiektas. Pietryčių Azijos erdvėje komunizmas sudarė šiaurės Vietnamo vardu savo prieštiti. Šiaurės Laos karalijos teritorijoje neoficialiai pasiliko Pathet Laos komunistų partizanų sąjūdis, kuris kovojo Indokinijoje su prancūzais. Jo vardas konferencijoje buvo nepaminėtas. Jis buvo Maskvai ir Pekinui naudingas ateičiai. Sudaryta priežiūros komisija veikė iki 1958 m. Kol Pathet Laos komunistų sąjūdis, kontroliuodamas šiaurinę Laos dalį, sudarė sieną su Kinija ir S. Vietnamu, pasitenkino politinėmis pastangomis išskverbti į Laos karalijos vyriausybę, tol buvo ramu. Kombinacija nepavyko.

New Yorko policininkas turėjo pavartoti jėgą, kad galėtų suvaldyti vieną "bitniką" Washington Parko aikštėje, kur "bitnikai" ir jų pasekėjai iš Greenwich Village susirinko apie 3,000. "Bitnikai", kaip žinia, yra vadinamoji "pasimetusi generacija".

Laos politiniai vadai ir karaliai iš Pathet Laos sąjūdžio reikalavo padėti ginklus, pasiskelbti politinę partiją, siekti valdžios teisėtomis priemonėmis, dirbti kraštui ir įgauti daugumos žmonių pasitikėjimą. Sąjūdžio globėjų noras buvo kitoks. Pasulytos priemonės jų nepatenkino — įsigavimas į valdžią — galėjo užsitęsti ilgai, arba galėjo atsitikti taip, kad daugumas žmonių visai nebūtų jų rėmę. Maskva ir Pekinas nusprendė Pathet Laos sąjūdžio vardu su teisėta Laos krašto valdžia pradėti ginkluotą kovą, kuri, žinant laisvojo pasaulio tūpčiojimą, buvo tikresnė ir greitesnė. Maskva ir Pekinas nusprendė Pathet Laos sąjūdžio vardu su teisėta Laos krašto valdžia pradėti ginkluotą kovą, kuri, žinant laisvojo pasaulio tūpčiojimą, buvo tikresnė ir greitesnė. Maskva ir Pekinas nusprendė Pathet Laos sąjūdžio vardu su teisėta Laos krašto valdžia pradėti ginkluotą kovą, kuri, žinant laisvojo pasaulio tūpčiojimą, buvo tikresnė ir greitesnė.

Maskvos balandžio 2 d. atsakymas į Britanijos kovo 23 d. notą nėra be šėšėlių. Ji principiniai pritaria, kad Laos pilietinio karo dalyviams siuntimas ginklų būtų sustabdytas, bet vis dėlto. Ir su atsakymu dėsė 9 dienas. Tai darė sąmoningai, kad per tą laiką galėtų daugiau padėti saviškiams. Sukilėliai, remiami S. Vietnamo reguliariųjų kariuomenės, ties Kam Keut ir Tha Thom vietovėmis, pagal paskutines žinias, pasiekė pergalę, perkirto Laos valstybę pusiau. Maskva pritaria Kambodijos princui Norodom Sihanouk pasiūlymui sudaryti 14 valstybių konferenciją. Vadinasi, toms pačioms valstybėms, kurios 1954 m. buvo susirinkusios Ženevoje. Maskvos "principinio sutikimo" paslaptį išduoda sukilėlių vykdomi karo veiksmai, — veržimosi pirmyn strategija. Suauktoje konferencijoje bus apsidrausta Laos karalijoje laimėti ir politinę kovą...

SAN DIEGO, CALIF.

Viešnia iš Chicago

Kovo 16 d. į San Diego atvyko pasisvečiuoti p. Michalina Baronienė, plačiai žinoma įvairių organizacijų veikėja. Atvyko ji pas ponus Mary ir John Waidžiūnus, buvusius čekigiečius ir gerus jos bičiulius.

Ponai Waidžiūnai viešnią pradėjo globoti nuo pat pirmos atvykimo valandos ir stengėsi kiek galima daugiau supažindinti su San Diego, jo apylinkėmis ir jo įdomybėmis. Nuvežė į laivyno ir veteranų kapines, kurios savo baltais kryžiais atkreipia dėmesį. Iš kitų įdomių vietų, kurios buvo aplankytos, tenka pažymėti Cabrillo nacionalinį parką, kuriame yra paminklas ir keli pastatai.

Netrukus po to, kai Kolumbas atrado Ameriką (šiaurinę jos dalį), Ispanijos siunčiami laivai atplaukė į Meksiką ir kitas dalis. 1542 m. rugsėjo 28 d. Juan Rodriguez Cabrillo, kuris buvo portugalų kilmės, bet tarnavo Ispanijai, atplaukė į tą vietą, kur dabar yra San Diego. Kaip manoma, tai buvo pirmas europietis, kuris atrado tą vietą. Jo garbei tad ir pavadintas tas parkas bei pastatytas jam paminklas.

Kovo 18 d. Waidžiūnai nusi-
vežė p. Baronienę pas ponus

na. Washingtono-Londono-Parizyžiaus santarvėje atsirais nesutarimų, nuomonių skirtumų, trinties. O dėl to nebus tvirtos pasipriešinimo, užkirtimo apsaugoti laisvę Laos valstybėje, sulaukyti krašto padalinimą. Tikėtina, kad Vakari Kambodijos konferencijoje nepakartos Indokinijos klaidų, vieningai sieks įgyvendinti teisingumą, organizuoti pastos komunizmui brautis į Pietryčių Azijos erdvę. Bet reikės rimtai svarstyti Laos reikalus, Maskvos-Pekino blokas bus vieningas, veiks pagal planą.

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS
Indėliai apdrausti iki \$10,000.00

Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL.
LAfayette 3-8248

Sekretorius CHARLES ZEKAS

Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta

4 1/4%

mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton. Už paprastoj sąskaitoj laikomus pinigus mokame 4%.

Per 64 metus teikėme čekigiečiams įvairiausių patarnavimus. Šiandien pasididžiudami norime pranešti, kad paruošėme dar vieną nemokamą patarnavimą. Prie įstaigos įtaisėme didelį laikrodį ir termometrą. Bet kuris čekigietis ar čekigietė, — nesvarbu, ar jis turi pas mus sąskaitą, ar jos neturi — praedamas gali patirti tikslių laiką ir temperatūrą.

Albert J. Auwers, Prezidentas

District Savings

AND LOAN ASSOCIATION

3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS • CLIford 4-0104

Free Parking directly behind our office

NEW OFFICE HOURS: MONDAY and TUESDAY 9 A.M. to 6 P.M. / WEDNESDAY CLOSED / THURSDAY 9 A.M. to 8 P.M. / FRIDAY 9 A.M. to 6 P.M. / SATURDAY 9 A.M. to 2 P.M.

CRANE

SAVINGS AND
Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/4%

ON
INVESTMENT
ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antradienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Sekr. Dulles, pastebėjęs ir pramėtęs komunizmo tikslus Pietryčių Azijoje, darė viską, kad galėtų sukurti valstybių sąjungą, kuri pasipriešintų komunizmui savo aplinkoje. 1954.IX. 8 d. jam pavyko sudaryti Seto pakta, kurį pasirašė 8 valstybės, jų tarpe ir trys didieji — JAV, Britanija ir Prancūzija. Laos pilietinis karas, kur sukilėlius remia ginklais ir kariuomenės medžiagomis "draugiškos" valstybės, Seto pakto valstybėms, siekiančiomis pasipriešinti komunizmui savo aplinkumoje, verčia veikti greitai, ryžtingai ir tomis pačiomis priemonėmis. Pakto užsienių reikalų ministerių konferencijos Bangkoke nutarimai išėjo švelnesni, negu siekė Amerika.

INVEST IN UNIVEST

Current Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Raškinius, kurie gyvena El Cajon miestuke, netoli San Diego. Raškiniai, tur būt, buvo vieni iš pačių pirmųjų lietuvių, kurie apsigyveno San Diego ir susižavėjo jo klimatu.

El Cajon miestukas yra mažas, bet labai švarus. Lietuvių ten gyvena trys ar keturios šeimos.

Kovo 19 d. viešnia buvo nuvežta į zoologijos sodą, kuris yra gana didelis ir labai įdomus. Reikėtų daug, daug valandų ten praleisti, kad būtų galima pamatyti bent didesnę dalį to, kas ten yra.

San Diego mieste gyvena dar keli buvę čekigiečiai, tai ir su jais buvo pasimatyta.

Ponai Vičiai turi gražų namą ir gražioje vietoje. Prie pat jūros kranto turi motelį Peter Novar, buvęs Čičagos biznierių. Escododo miestely, netoli nuo San Diego, gyvena Juozas Bimba su žmona. Turi labai gražų namą ir puikiai gyvena.

Meksika, kaip sakoma, San Diego pašonėje. Tad sumanyta ir ją aplankyti. Artimiausias ir labiausiai turistų lankomas Meksikos miestas yra Tijuana. Jį ir turėjo progos viešnia aplankyti. Su ja kartu į Meksiką buvo nuvykę Waidžiūnienė ir p. Fernada, ispanas, kuris pirmiau gyveno Chicagoje.

Viešnia San Diego apėjo kovo 24 d. Ji buvo dar sustojusi Los Angeles, o iš ten grįžo atgal į Čičagą.

N.

Skaitykite "N-nas"

1909 1961

Taupyk stipriausioje CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖJE

4 1/4% Turtas - \$80,000,000.00

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dividendas mokamas visoms santaupoms

Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President

FREE PARKING

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento) PHONE: Virginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėšt., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visiškai neofidroma.

Planingas taupymas visada moka gerus DIVIDENDUS!

Nuo 1905 metų, t. y., nuo pirmos įsikūrimo dienos, MUTUAL FEDERAL SAVINGS nuolat išmokėjo aukštus nuosimčius savo taupytojams

4 1/4% Metinis dividendas už santaupas visose sąskaitose!

PRADEKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

Mutual Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill

Phone: Virginia 7-7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	metams \$13.00 pusei metų \$7.00 trims mėnesiams \$4.00 vienam mėnesiui \$1.25

Užsienioose	metams \$16.00
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	pusei metų \$8.00
metams \$15.00	vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:	Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmdienius, Lėdžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: Haymarket 1-6100.
Chicagoje ir priemiestčiuose	Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENU OFISAS atdaras kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro, šeštadieniais — iki 12-tos.

(Krislielis istorijėlės iš DP gyvenimo II Pasaulinio karo nugalėtoje Vokietijoje, prancūzų okupacijoje zonoje)

Pirmoji žmogaus kelionė erdvėje

Trečiadienį Sovietų Rusijos inžinieriai paleido erdvės raketą su prikabinu priedu, kurios specialiai įrengtame kambarėlyje sėdėjo žmogus. Jisai buvo iškeltas virš žemės atmosferos ir, toje beorėje erdvėje tris kartus apskukęs aplink žemę, sugrįžo atgal, gyvas ir sveikas.

Pirmas istorijoje erdvės keliauninkas Jurij Gagarin esąs 27 metų amžiaus, baigęs mechanikų mokyklą Maskvoje. Erdvės laivas, 5 su viršum tonų svorio, kuriuo jisai keliauvo, yra pavadintas "Vostok" (Rytai). Didžiausias nuotolis orbitos, kuria jisai lėkė, buvo 187 mylios, mažiausias — 109 mylios. Vieną kartą apibėgti taja orbita aplink žemę truko 89.1 minučių, atsėit, beveik pusantros valandos.

Erdvės laivas buvo vairuojamas mechaniškai. Jisai nusileido žemėn, gavęs signalą iš inžinierių stoties. Sakoma, kad Gagarinas paspaudė mygtuką tam tikrame aparate, kuris sulėtino laivo skridimą, kad jisai, sugrįžęs į žemės atmosferą, per daug neįkaistų nuo oro trinties.

Viskas, matyt, buvo labai tiksliai apskaičiuota ir gerai mechaniškai įrengta; ir reikia pripažinti, kad tai yra istoriškos reikšmės įvykis fizikos mokslu ir technikos srityje. Sovietų Sąjunga iš to turės milžinišką propagandos laimėjimą visose pasaulio šalyse.

Pirmą žmogaus žygį į beorę erdvę būtų galėjusius įvykdyti Jungtinės Valstybės, kurios turi pakankamai mokslinių jėgų, gabių inžinierių ir lėšų. Bet per eilę metų šios šalies valdžia buvo rankose žmonių, kuriems tokie "nerimti" dalykai mažai turėjo. Washingtonas pabudo tik tada, kai Sovietų Rusija iššovė erdvės Sputniką. Nuo to laiko Amerika pradėjo "vytis Rusiją", bet, deja, šioje srityje dar jos nepasivijo.

Tačiau — ar turės kokią naudą iš Gagarino kelionės erdvėje Maskvos valdomieji žmonės ir jos pavergtos tautos? Vargiai. Jiems teks ir toliau kentėti vergų, priešpaudą, žiaurų išnaudojimą ir Kremiaus biurokratų savavaliavimą. Diktatūrai užaugęs gal dar didesni ragai. Pasaulis sovietų erdvės žygio pasisekimu stebisi, bet nesidžiaugia. Visa žmonija būtų nudžiugusi, jei radijas būtų atnešęs oro bangomis žinią iš Maskvos, kad žiaurią sovietų imperijos tironija sugriuvo ir 200 milijonų jos vergų atgavo laisvę! Tokia žinia reiktų tūkstantį kartų daugiau, negu Gagarino kelionės stebuklas.

Pilietinio karo sukaktis

Vakar sukako lygiai 100 metų nuo tos dienos, kai prasidėjo, Sumter tvirtovės (Sumter Fort) bombardavi-

Antrajam Pasauliniam kampanijai jau einant į pabaigą, Vokietijos žemėje buvo prievartata atgabenti keli milijonai darbingų vyrų ir moterų iš įvairių Europos kraštų, kuriuos buvo okupavusi vokiečių armija, kad pakeistų tuos milijonus jaunų vokiečių vyrų ir moterų, kurie buvo atimti iš karo pramonės ir mobilizuoti į ju kariuomenės gretas. Tuos skaičius dar žymiai papildė didžiuliai skaičiai pabėgėlių, kurie, bijodami patekti ateinančiai bolsėvikų okupacijai, traukėsi į Vokietiją, kaip vieningi Europos kampa, kuriame tikėtasi pasiekti santarvinių okupuojamas zonas.

Tuos žmones, kuriems anglai nurodė DP vardą, sudarė šiu tautybių žmonės: lenkai, lietuvisai, rusai, graikai, lietuviai, latviai, italai, prancūzai ir net portugalai. Prancūzų armija, įsteigusi jiems skirtingas administracijas Vokietijos dalyje savo administracinius organus, į kurios ribas įėjo pietvakarių Vokietijos teritorija su Freiburgu, Tiengen, Radolfzell, Friedrichshafen ir kit. pirmiausia emėnaučiai bolsėvikų okupacijai, traukėsi į Vokietiją, kaip vieningi Europos kampa, kuriame tikėtasi pasiekti santarvinių okupuojamas zonas.

Tuos žmones, kuriems anglai nurodė DP vardą, sudarė šiu tautybių žmonės: lenkai, lietuvisai, rusai, graikai, lietuviai, latviai, italai, prancūzai ir net portugalai.

Prancūzų armija, įsteigusi jiems skirtingas administracijas Vokietijos dalyje savo administracinius organus, į kurios ribas įėjo pietvakarių Vokietijos teritorija su Freiburgu, Tiengen, Radolfzell, Friedrichshafen ir kit. pirmiausia emėnaučiai bolsėvikų okupacijai, traukėsi į Vokietiją, kaip vieningi Europos kampa, kuriame tikėtasi pasiekti santarvinių okupuojamas zonas.

Prancūzai, būdami labai jautrūs šiuo klausimui, greitai suprato nusikundimus ir įsakė pagaminti tautybėms atskirus rinkščius, su tautybių pavadinimais, kurie turėjo būti nešiojami ant kairės rankos rankovės. Kiekvienas toks pažymėjimas buvo antspauduotas prancūzų okupacinės valdžios raudonu antspaudu: "Administration Militaire Francaise En Allemagne Le Chef De Delegation".

Tie raiščiai atpaaidavo DP nuo bet kokių priešvartos darbų okupacinei valdžiai, o tokių darbų ir be jau minėtos tvoros tvėrimo buvo daug.

Pastebėję tai pagal šveicarijos sieną gyvenantieji Vokietijos pusėje vokiečiai, kurie skaitė save "šveicaris", ir tokie, kurie čia atvykdavo iš šveicarijos teritorijos pagal specialius leidimus, kaip specialistai, diebi šveicarijos finansus, tuojau apsirūpino tokiais pat raiščiais, su įrašu: SUISE-SVEICARAI!

Kai tie "šveicari" pasirodė gatvėse su tais raiščiais, mes pradėjome juos vadinti DP, kas, žinoma, jiems nepatiko ir jie greitai įsitaikė "prašmatnesnius" pažymėjimus — skardinius medalius su baltu šveicarijos kryžiumi!

Tikrieji DP tuos raiščius nešiojo neišai, nes apsitvarkę gyvenimas nuvertino jų vertę, tačiau pradžioje jie buvo mums didelis moralinis sustiprinimas. Bet ne vieną "šveicarią" dar teko matyti ir išvažuojant iš Vokietijos į Ameriką 1949 m., iškilmingai prisisejusių baltų kryžiaus medali ir demonstruojantį savo "nevoikškumą".

riją tų asmenų, kurie jaučėsi gali būti pagriebtai okupacinės valdžios už jų "pašymėjimus" hitlerinės valdžios dienomis.

Tokia spygliuotų vielų tvora buvo tvierama 1-1½ kilometro atstume nuo Vokietijos šveicarijos sienos ir tiems darbams vykdyti buvo tiesiog gaudomi žmonės gatvėse ir kitar ir be jokiu ceremonijų siunčiami į jau paminėtiems darbams dirbti. Negali būti ir abejonių, kad tiems darbams dirbti pateko ir nemažas skaičius svetimšalių, kurie tuojau pradėjo reikšti nesitenkinimą ir net protestus prancūzų okupacinei valdžiai, aiškinantis, kad jie vokiečių valdžios buvo prievartata pristatyti dirbti į ju karo pramonėje, o dabar ir juos išlaisvinausis kariuomenės administracija nesikiuriant į ju vokiečių ir tuoj jįms daranti didžiulė moralinė skriauda.

Prancūzai, būdami labai jautrūs šiuo klausimui, greitai suprato nusikundimus ir įsakė pagaminti tautybėms atskirus rinkščius, su tautybių pavadinimais, kurie turėjo būti nešiojami ant kairės rankos rankovės. Kiekvienas toks pažymėjimas buvo antspauduotas prancūzų okupacinės valdžios raudonu antspaudu: "Administration Militaire Francaise En Allemagne Le Chef De Delegation".

Tie raiščiai atpaaidavo DP nuo bet kokių priešvartos darbų okupacinei valdžiai, o tokių darbų ir be jau minėtos tvoros tvėrimo buvo daug.

Pastebėję tai pagal šveicarijos sieną gyvenantieji Vokietijos pusėje vokiečiai, kurie skaitė save "šveicaris", ir tokie, kurie čia atvykdavo iš šveicarijos teritorijos pagal specialius leidimus, kaip specialistai, diebi šveicarijos finansus, tuojau apsirūpino tokiais pat raiščiais, su įrašu: SUISE-SVEICARAI!

Kai tie "šveicari" pasirodė gatvėse su tais raiščiais, mes pradėjome juos vadinti DP, kas, žinoma, jiems nepatiko ir jie greitai įsitaikė "prašmatnesnius" pažymėjimus — skardinius medalius su baltu šveicarijos kryžiumi!

Tikrieji DP tuos raiščius nešiojo neišai, nes apsitvarkę gyvenimas nuvertino jų vertę, tačiau pradžioje jie buvo mums didelis moralinis sustiprinimas. Bet ne vieną "šveicarią" dar teko matyti ir išvažuojant iš Vokietijos į Ameriką 1949 m., iškilmingai prisisejusių baltų kryžiaus medali ir demonstruojantį savo "nevoikškumą".

SSSR NAFTOS OFENZYVA PER KLAIPĖDĄ

(E) Sovietinės naftos ofenzivos tema reiškėma iš tarptautinės spaudos puslapių. Papildymai to, kas buvo anksčiau pranešta (žiūr. "Elto Inf." nr. 113), verta stabtelėti ties keliais faktais, kurie rodo, kiek galvosūkio vakarams — ir netik vakarams — sudaro sovietiniai užsimojimai tarptautinėje naftos rinkoje.

Maskvoje vėl prasidėjo derybos tarp Italijos ir Sovietų Sąjungos išgalotinių sovietinės naftos eksporto į Italiją reikalų. Šita nafta eiti į Italiją per Juodąją jūrą tanklaiviais. Pirmasis sutarties etapas numato apie 4 milijonus tonų naftos. Bet vėliau numatyta sutartį išplėsti iki 40-60 milijonų tonų. Derybos dar nėra užbaigtos, o jau vakarų — ir Arabijos — naftos eksportininkai slinksniai būkleidauja, kad Maskva per Italiją, lyg per uždarį, galėtų įsiskverbti į Europos naftos rinką stambesniais kiekiais. Bet, niekas neabejoja, kad tam tikri sovietinės naftos kiekiai netik desorientuotų Italijos vėduos rinką, bet ir pasklistų po kitus kraštus — po naftos perdėrimo jau kaip išimtinis gaminy.

Arabų šeichai domisi, kas darosi Klaipėdoje...

Kaip žinoma, didesnioji dalis Europoje suvartojamos naftos iki šiol ateidavo iš arabų kraštų šalinų. Sovietų pastangos visomis išgalomis didinti naftos gamybą ir naftos eksportą per Juodąją jūrą ir per slatonus naftatiekinius į Klaipėdą ir kitomis kryptimis, turtingas nafta arabų valstybes ypatingai verčia susirūpinti. Jūs jau ne nuo šimtinės stengiasi iš angli, amerikiečių ir kitų vakarų koncesionierių už teikiamą naftą išgauti didesni, negu iki šiol nuosimti. Kai kur jau ir dabar dalyjamasi pėlu "per pasę", ar net dar naujingesni arabams santykiu.

Nuo to laiko, kai omė aiškėti sovietų planai tiesti naftatiekinius į Baltijos jūrą ir į Vidurio bei Pietų Rytų Europą, kai naftatiekiai faktiniai ir buvo pradėti statyti, o sovietų naftos pramonė kasmet didina savo gamybą — vakariečiai naftos interesantai ir arabų reikalavimus ima vis šalčiau žiūrėti.

Yra aišku, jei sovietai tarptautinėse naftos rinkose savo dompinginomis kaimomis dar labiau paspaus pasaulio naftos kainų lygį, arabų valstybės irgi nebegalės iš savo naftos šalinų išrinkti didesniuos pėlu nuosimčius. Dargi gali būti, kad arabai turės atsakyti net dabartinio nuosimčių lygio. Štai dėl ko, drastiškai išsitariant, arabų šeichai dabartyje pikta žiūri į sovietų užsimojimus netik naftos gamybą didinti, bet ir naftatiekius statyti į Klaipėdą ir Vidurio bei

(Tęsinys 5 pusl.)

AUGUST GAILIT VESTUVĖS TERIKESTUOSE

(Iš "Terros" išleisto "Tomas Nipernadis" novelių romano)

4. Jie pasizadėjo Kadrei negerti per daug degtinės ir su visais mandagiai elgtis. Su baltais raiščiais ant rankų, jie išdidžiai vaikštinėja miškoje ir tuojau, lyg varnos, suskrenda ton vieton, iš kur pasigrista kiek garsensnis klyksmas ar šūknėjimas. Tačiau tuo tarpu jiems dar nėra kas veikti, nes žmonės dar blaivūs ir sąmoningi.

Felčeris Madis Jarskis jau iš anksto pasirūpino reikalingais tvarsčiais, jodu ir pleštrais, kuriuos sudėjo kėlyje. Su šypsniu apžiūrėjęs visus berniokus, garbingus gaspadorius ir bankščius mažamėmis ūkininkus, jis jau iš anksto vaizdavosi, kuriam iš jų teks perišči peiliu išdabytą žaidą, kuriam plestru apkljuoti perskeltą kiaušą, kuriam sugipsuoti sulaužytą koją. Jis apžiūrėjo sandėliuke sudėjų nesibaigiančią daugybę pusbonkių ir alaus vėrpečių ir, kaip geras žmonių žinovas, numatė, kad šiandien ir rytoj turės daug darbo. Todėl jau iš anksto nutarė pasisūpinti, numatydamas, kad vėliau gali ir visai netekti. Jam, kaip svarbiam sveičui ir žmogui iš miesto, buvo atnešta ir kėlė pora butelių gėralo ir pilnas dubėnis košeļenos, ir, ne

valandai nepraslinkus, felčeris nuvirtes, tartum nukirstas, jau omė knarkti tarp savo jodo buteliukų, plestrų ir raiščių.

Vargonininko vis dar nėra. Pagal Kadrės numalytą planą sveičai jau turėjo sėdėti prie stalo, gerti kavą, girkėnoti degtinę, užsikąsdami baltą duoną su košeļena, o vargonininko vis dar nėra! Be vargonininko jau negalima pradėti!

Puotos stalas jau uždegtas. Dvejuose dideliuose kambariuose jau stovi ilgi stalai, vienas greta kito, lyg baltos skrynios. Kava jau supilsyta į stiklines ir puodukus, o moterys laukia tik Kadrės ar Martyno Meoso linkeleėjimo, pasiruošusios kviesti mielus svetelius prie stalo. Žmonės nerimauja: ką tai reiškia? Ar tai patyčia, ar tik kvailas nesuipatinimas? Žmonės buvo sukviesti, visi suvažiavo, o dabar, lyg kvailiai, turi renti sieną — niekas nė nemano kviesti prie užkandžių. Tiesa, Kadri Parvytė jau buvo išakini mergaitėms paduoti lėkštes prirūkytos duonos, o bernams atnešti degtinės, tačiau žmonės vislić nenurimsta, laikydami tai buvus tik mažą užkandėlį.

Kur dingto tas prakeiktas psalmių giedotojas? Kadri išbėga į prieanį ir žiūri pridengusį ranka akis — vieškelyje niekieno nematyti. Gal vargonininkas negavo jos laiško ir todėl neatvykęs? Tokia gėda, toks pažeminimas, toks ižeidimas! Tonis Tikuta kaualiuote kunkuliuoja. Jis jau prisilakė ir dabar stovi ant pie-

velės ir plačiai prisidėpęs visiems garstai skelbia:

— Aš manau, kad vargonininkas visškai neatėis! Ir ko jam eiti į šią varganą gižtą? Jei kas nori pakrikštyti savo vaiką — tevązinoja ir bažnyčia; jei kas nori atsivesti savo septyniadesimties metų sukaktuves — tegu eina pas vargonininką. Ar vargonininkas pasitūtes šuo, kad lakštytų iš kiemo į kiemą?

Tonis Tikuta nesitveria džiaugsmu: pagaliau dangiškas Tėvas atlygina Kadrei už visas jos nuodėmes ir neteisības! Jei vargonininkas neateis, tai visa Kadrės šventė žus, lyg į vandenį įkritusi, o ją pačią prislićs amžina gėda. Ši sena kerėbla jau seniai yra užsipelnusi šios baismės. Ko ji taip giriasi ir pučiasi, lyg karalienė! Štai, pagaliau, atėjo sunki Dievo baismė: visos nuodėmės ir neteisības, kurios jau seniai dieną iš dienos saukėsi į dangų atpildo, bus dabar jai desimteropai atlygintos. Ir jis, Tonis Tikuta, yra pašauktas būti liudiminku, kaip Kadri susmėgs po savo gėda!

Kazkas sužadintu balsu šaukia Martynui Meosui: — Klausyk, tėve, tu, rodos, norėjai krikštyti savo anūką? Ar ne laikas jau pradėti? Juk pats matai, kad jau vakaras! Martynas Meosas visas išraudęs bėga pas savo žmones pasitarti. Bėga ir Kadri: ji siūčia mažajį Andrių ant vieškio pasizūrti bene kyla jau dul-

kių debesis. Andrius netrukus grįžta ir abėjingai praneša:

— Ne, nieko namatyti! — O, tu, beždionė! — susunka supykusi Kadri. — Kam tu man tai praneš? Slovėk ton ant kalnelio, kol pamatyti ateiniant po gal vargonininką, ir tik tada pranešk!

Pagalau vis dėlto matariama kviesti svečius prie stalo. Kadri pati pasiryžta būti giesmių užsakytoja. Paraudusiomis iš gėdos akimis ji ieško šventraščio ir giesmyno. Tačiau žurnas, susėdė prie stalo, daugiau jokio dėmesio nekreipia į šeiminių kasdara lėkštes, skamba šūkliai, žmonės pašdoro magesni ir šnekėsi, o pusbonkės tik eina aplinkai. Niekas nė nemano laukti, kol Kadri susiras atilinkamos giesmės eilutę. Jei nėra vargonininko, tai nereikia nė giesmių.

Kadri nūlindūdūsi sėdi savo garbingoje vietoje ir nedrįsta net akį pakelti. Staiga pasiveria durys ir mažasis Andrius, lyg kamauly, puola vidun.

— Jie ateina, jie ateina! — džiaugsmingai praneša jis. — Kas, kas tokie? — teiraujasi visi kartu. — Ateina vargonininkas, o drauge su juo ir jo padejėjas! — paaiškina mažasis Andrius. Kadri atsikelia ir taisosi plaukus. Ji vėl garbinga ir graži, tikra karalienė. Vyrai ir moterys atsistoja ir skamba pa-

sitikti vargonininką. Tik Tonis Tikuta lieka besėdintis, visiškai pritrūktas ir murma sau į barzdą:

— Nėbuvo šimto pasatulyje teisybės ir nebus! Lyg patėksčiai ant dvėslenos, puolė Kadri Parvytė, Martynas Meosas, Marija Mėltaitė, Tomas Parvi ir daugybė kitų vyrų ir moterų prie seniai laukiamųjų.

— Mano brangieji, mano gerieji! — džiūgandama susūko Kadri, — kur jūs taip ilgai užtrukote? — Buvo ir kitar darbo, — šypsoldamasis atsakė Nipernadis ir leidėsi dangelio rankų traukiamas rūmų link.

— Ak, štai kodėl! — nudžiugo Kadri Parvytė. — Tai kur gi buvote? Korastuose, Sanglepstuose, ar Embo parapijoje? — Tr šen, ir ten, — atsakė Nipernadis. — Kaip puiku, — tarė Kadri, imdama Nipernadį po parankę, — kad jūs vis dēlto pas mus atėjote.

Martynas Meosas puotojo iš pykčio. Pasitūtimas, šį kalė jau suėdėtoją gabingų žmogu už rankovės, o aš, iškilnių nuosėjias ir krikštavaikio senukas, stoviu nuosaliai. Jis štiptomis alkūnėmis prisiskyrė sau kelią, nustumdamas į šalį prieš jį stovinčius žmones.

— Gal, ponai, malonėsite kiek karčiosios? — paklausė jis Nipernadį, pakisdamas jam po panosė butelį.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. tel.: WAibrook 5-5076

Tel.: PRespect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien po pietų 1-3; vak. 7-8
Šeštadieniais ir penktadieniais
Treiadienį, šeštadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PRespect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namy tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5849
Rezid.: HEmlack 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmad., ketvirt., ir penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, antradienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-
BYLAITIS
Nervų-Smegeny Ligos, Chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 W. 51st St.
Valandos: Šeštadieniais susitarus.
GR 6-3409 neatsiliepęs, skambinti
PR 6-1795.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akuserija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Treiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Treiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treiadienį ir seštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PRespect 7-6000
Rezid. tel.: Gardens 3-7278

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: Olympick 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treči. ir šeštadienį tik 10-12.
Telef. ofiso ir buto: OLYMPICK 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Treiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatiliepia skaukite KEezie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Dalyd. aptarnavimas.
Vakarais: pirmad., antradienį, ketvirtadienį,
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį 1-4 popiet,
antradienį ir penktadienį 5-9 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Treiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: Cliffsides 4-2896
Rez. telefonai: WAibrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
(kampus 47th ir S. Hermitage Ave.)
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 val. ir nuo
6 iki 8 val. vak.

Šeštadieniais nuo 2 iki 6 val. v.,
išskyrus šeštadienį.
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro,
antradienį, trečiadienį, penktadienį, 6-9 v. v.
šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

3 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
- THURSDAY, APRIL 13, 1961

SSSR NAFTOS...

(Atkelta iš 4-to psl.)
Pietų Europą, šiandien tarp-tautiniai ūkiniai susipynimai yra tokie, kad, kas darosi Klai-pėdoje, gali atsiliepti — Ara-bijoje... ir atvirkščiai.

Ever hear of a... THINK FACTORY?

That's what you might call America's research laboratories. The twelve billion dollars we're spending yearly on research is leading to new products, new processes, even whole new jobs. Result—thousands of new, better paid jobs and better living for everyone. Another good reason for confidence in a growing America. Send for the free booklet, "The Promise of America". Just write Box 340, New York 18, New York.
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ktv. ir
Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val.
Treiadieniais ir šeštadieniais
nepriima ligonių.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Treiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius
keičia, stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį
uždaryta), šeštadienį 10-12 p. p.

MICHEL
Optometristas-Orthoptist.
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
išgydo kreivas akis be operacijos.
Išdina netikrą — artificialę aki pagal
sveiką. Tikrina klausą ir pagelbi
negrįžusiems Praktikuoja 40 metų.
Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadienį, penktadienį ir seštadienį
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

**PERKRAUSTYMAI
MOVING**
Lidimai — Pilna apdrauda
ZEMĖ KAINA
R. S. ERENAŠ
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

GRADINSKAS
FM RADIJŲ
NET KELIOS DESIMTYS
Stereo patefonai, TV, Vėsintuvai
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Pardavimas — Taisymas,
Sekmad. uždaryta.

**PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS**
Perkraustymas saugus, apdraustas.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 v. v.
Anglų kalba: nuo antr. iki penkt.
7-7:30 val. vak.

Tel.: HEmlack 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Adolf Eichmann, sargybos saugojamas stovi specialioje iš nepersėdimo stiklo padarytoje dėžėje, kurioje jis buvo atgabentas į teismo salę. Kaip žinia, Eichmann yra kaltinamas tuo, kad jam vadovaujant buvo nužudyti milijonai žydų. Jo bylos nagrinėjimas prasidėjo Jeruzalėje, Izraelyje.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Visiems žinoma tiesa
Žymus Chicago universiteto fizikas ir molekulių struktūros bei spektro tyrimo laboratorijos direktorius, Dr. Robert S. Mulliken, straipsnyje, įdėdamas Chicago universiteto žurnalė Context rašo, kad žmonės daug geriau padaryti, jei užuot kovoję vieni su kitais, tą energiją ir laiką atiduotų siekiami paveržti iš gamtos kiek galima daugiau paslapyčių.

Mokslų aukščiausiasis siekis yra ištirti, kas tikrai yra gamtoje. Mokslų tyrinėjimais žmogus eina lenkynių su gamta, kuri tose lenkynėse žaidžia kaip tikras pokerio lošikas, su tam tikru humoru ir ankščiau ar ar vėliau žmogų pagauama beblefuojuojant. Visa, ką žmonės yra pasiekę savo istorijoje, yra rezultatas tų žaidynių su gamta, iš kurios žmogus paveržia sau po truputį žemiškų gėrybių.

Žmonių rasės žemas gyvenimo standartas yra rezultatas laiko ir pastangų aikvojimo tarpusavyje "šaltajam karui". Daug daugiau laimėtume, jei labiau būtume "moksliški".

Lengvatoms nubaustiesiems

Nepakankamai žmonės dar žino apie atidarytus keturis centrus, kuriuose gavusieji tikėtus gali patogiai ir greitai sumokėti baudas, — pasakė Trafiko Pažeidimų Biuro direktorius Thomas Sucher. Tokie centrai jau keletą savaitę veikia: 1) Town Hall Court, 3600 N. Halsted St.; 2) North Side Boys Court, 937 N. Wood St.; 3) Englewood Court, 6100 So. Racine Ave.; ir 4) South Chicago Court, 8855 So. Exchange St. Per visus šiuos centrus praėjusią savaitę apmokėti tik 1,180 tiktų ir surinkta tik \$10,307 pabaudų, tuo tarpu kai per vieną tik dieną Chicago policija išrašo vidutiniškai po 3,400 tiktų.

Visokios piniginės baudos už menkesnius trafiko taisyklių pažeidimus sumokamos tuose centruose. Tikslai kaip policininkas išrašo tiktą už važiavimą, kai girtas, už pabėgimą iš nelaimės vietos, už antrą ar trečią nusikaltimą per greitą važiavimą, už beato-darinišką važiavimą, už važiavimą 15 mylių greičiau nustatyto greičio, už automobiliu nelaimės nuotykių, už važiavimą be leidimo vairuoti, reikia savo bausmę atlikti Trafiko Pažeidimų Biure, 321 N. La Salle St.

Tiketai už nelaisvą automobilių pastatyta ("parkinimą") apmokami pinigus, pasiumčiant paštu.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Rytinė Chicago nesutaria keisti ar nekeisti vardo

East Chicago su savo 57,769 gyventojais pergyvena jaudinančias dienas. Miesto "televamš" pasiūlius pakeisti vardą, piliečiai labai gyvai reagojo ir pirmadienio masiniame mitingame kone pusiau suskilo. Vieni šaukė, kad negalima keisti vardo, kurį protėviai paskyrė, kiti reikalavo atsiritoti nuo Chicago ir jos blogo vardo. Siūlomų naujų vardų populiariausias esąs Stell City — Pleno Miestas.

Teks užtepti Dan Ryan vardą 2,050 iškabose

Mirus Cook apskrities komisioniery tarybos pirmiui Daniel Ryan, dabar visame Cook apskrityje teks užtepti ir perdažyti kitu vardu, 2,050 iškabų ir užrašų, kuriuose buvo Ryano vardas. Tokių iškabų yra 500, kur užmėtos miškų saugonės (rezervatai), golfo laukai, plakiojimo baseinai ir pikniukų aikštės. Kita 1,000 užrašų su Daniel Ryan pavarde yra, kur piliečiai perspėjami "nesikinti laukinių gėlių", 450 — „saugotis nestukėti žolės ir miškų gaisro" ir t. p. Ir dar 100 iškabų prie statybos vietų.

Valdžios parama mokykloms pažeistų sąžinės laisvę

Kun. Stanley Lowell, Protestantų ir kitų amerikonių sąjunga už bažnyčios atskyrimą nuo valstybės direktorius, pareiškė, kad federalinė parama bažnytinėms kolegijoms, gimnazijoms ar pradžios mokykloms būtų pagrindinis amerikiečio laisvųjų pažeidimas. Net federalinės paskolos, kokias dabar jau daugelis gauna sągoms mokyklų bendrabučiams statyti, yra žingsnis klaidinga kryptimi.

Viena didžiausių laisvės privilegijų, kokias turi amerikiečiai, yra jo teisė neremti savo mokesčiais nei kitokiais būdais religinių tikėjimų, kuriems jis pats nepriklauso. Apie tai amerikiečių mokesčių, kad ir jo paties bažnyčios nauda, būtų pasikėsinimas į jo teises, pareiškė Lowell.

Jei federalinė parama bus pripažinta bažnytinėms mokykloms, tada parapijinių mokyklų sistema šiame krašte bus žymiai išplėsta ir daug naujų įsteigta. Jis priminė Olandijos patyrimą, kur 1917 metais, įvedus mokesčiais šelpimą parapijinių mokyklų, mokyklų skaičius viešosiose mokyklose iš 80 nuosimčių suma-

Antoinette Dinell, p. t. Gedutis
Gyv. 4523 S. Francisco.
Mirė 1961 m. balandžio 11 d., 8:55 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus.
Gimusi Lietuvoje. Varsėdžių parapijoje.
Amerikoje išgyveno 48 metus.
Paliko našludę: dvi dukters: Cathrine Michalski, žentas Walter ir Ruth Harrell, žentas Roger, sūnus Edward Zwert ir marti Betty, aštuoni anūka, sesuo Valerija Mozeris, sesers sūnus prel. D. Mozeris, sesers dukte Gertrude Salack ir jos vyras Tomas, jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažistami.
Priklausė Kestucio Pašalpos klubui.
Kūnas bus pašarvotas 6 val. vakaro Petkaus Marquette Funeral Home, 2533 W. 71st Street.
Šeštadienį, balandžio 15 dieną 8:15 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Nekaltus Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulungio pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Antoinette Dinell giminės, draugai ir pažistami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nūlidę lieka:
Dukters, sūnus, anūka.
Laidotuvų Direktoriai Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

JUOZAS ULINSKAS - ULICK
Gyv. 3236 So. Emerald Avenue, Chicago, Illinois
Mirė 1961 metų balandžio mėn. 11 d., 7:30 val. ryto, sulaukęs 70 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Sakų apskr., Bublelių valsčiuje, Matarų kaime.
Paliko našludę: Lietuvoje liko seserų vaikai, o Amerikoje paliko daug draugų.
Kūnas pašarvotas Povilo J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street.
Šeštadienį, balandžio 15 dieną bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Juozo Ulinsko giminės, draugai ir pažistami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nūlidę lieka:
DRAUGAI.

žėjo iki 20 nuoš.
Lowell prisipažino, kad jo organizacija rinkimų metu labai prisibijojusi, kad Kennedy, išrinktas prezidentu, nepajėgęs atsipirti Romos katalikų bažnyčios hierarchijos spaudimui, bet dabar tikis, kad prezidentas spaudimui nepasiduoda.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALS-TYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIE-RIAL JIE ŽINO, KAD NAU-JIENOS PADUODA TEISIN-GLAUSIAS ŽINIAS IR GE-RIAUSIUS RASTUS.

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĒVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Tel.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWnhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvų Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvų
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. LITUANICA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

